

**Ministarstvo vanjskih poslova
Generalni direktorat za multilateralne poslove**

Br:

Podgorica, 10. maj 2019. godine

PLATFORMA

**za učešće ministra vanjskih poslova prof. dr Srđana Darmanovića na
129. Ministarskoj sjednici Komiteta ministara Savjeta Evrope,
Helsinki, Finska
16-17. maj 2019. godine**

I. Uvodni osvrt

Savjet Evrope (SE) je međunarodna, međuvladina organizacija osnovana 1949. godine, sa ciljem promovisanja demokratije, zaštite i promocije ljudskih prava i obezbjeđivanja vladavine prava u državama članicama. Sjedište Savjeta Evrope je u Strazburu, a organizaciju čine 47 država članica.

Generalni sekretar Savjeta Evrope u drugom mandatu je Torbjorn Jagland (Kraljevina Norveška), a Parlamentarna skupština će u junu o.g. izabrati nasljednika ili nasljednicu na ovoj poziciji. U finalni krug odlučivaće se između kandidatura Belgije (potpredsjednik vlade i.mvp Didijs Rejnders) i Hrvatske (potpredsjednica vlade i.mvpe Marija Pejčinović Burić).

Komite ministara predstavlja najznačajniji organ za donošenje odluka u okviru Savjeta Evrope, a čine ga ministri zaduženi za vanjske poslove.

Komitetom ministara Savjeta Evrope, do maja 2019. godine, predsjedava Finska, dok funkciju predsjedavajućeg vrši ministar vanjskih poslova Timo Soini. Finska je predsjedavanje preuzela od Republike Hrvatske, a na predstojećem skupu predsjedavanje će preuzeti Republika Francuska. Rotacija na mjestu predsjedavajućeg vrši se svakih šest mjeseci, a francusko predsjedavanje je posebno važno zbog navedene činjenice o izboru novog generalnog sekretara u junu o.g.

Uz tradicionalnu nordijsku praktičnost i efikasnost u vođenju međunarodnih organizacija, Finska je Savjetu Evrope tokom polugodišnjeg predsjedavanja ponudila fokus na daljem jačanju sistema ljudskih prava i vladavine prava u Evropi; posebno je istakla neophodnost sprovođenja aktivnosti na jačanju rodne ravnopravnosti i prava žena, promociju otvorenosti i inkluzije svih ugroženih društvenih kategorija; a naročito je izdvojila značaj pružanja podrške mladima. U skladu sa aktuelnim bezbjednosnim izazovima, Finska je i u okviru Savjeta Evrope – kao panevropskog tijela posvećenog promociji standarda i osiguravanju supremacije prava – posebnu pažnju posvetila prevenciji radikalizacije među mladima, što je naišlo na posebno odobravanje jer su aktivnosti u ovom segmentu bile komplementarne sa prioritetima drugih međunarodnih organizacija.

Finsko predsjedavanje obilježio je i niz značajnih jubileja, među kojima se svakako izdvaja sedamdeseta godišnjica Savjeta Evrope i Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, šezdeseta godišnjica Evropskog suda za ljudska prava i dvadeseta godišnjica Komesara za ljudska prava Savjeta Evrope. U svim ovim aktivnostima Crna Gora je pružila adekvatnu podršku, a kroz ciljane programe i koncipirala sopstveni program obilježavanja ovih istorijski i suštinski važnih prigoda.

S druge strane, Finska je preuzela predsjedavanje u momentu daljeg nastavka krize u Organizaciji koja je uglavnom prouzrokovana problemom u relacijama između Savjeta Evrope i Ruske Federacije. I proces odabira kandidata za novog generalnog sekretara protiče upravo uz ponovljene dileme o odnosu koji je neophodno uspostaviti prema činjenici da Ruska Federacija ne izvršava obaveze preuzete članstvom u SE. Očekuje se da upravo ova tema bude među ključnim pitanjima koja će biti tretirana na Ministarskom sastanku u Helsinkiju, a optimizam da naredni generalni sekretar SE može započeti mandat u nekom pozitivnim okruženju i uz smanjeni nivo tenzija na relaciji Strazbur-Moskva, u ovom trenu nema posebno stabilno uporište.

Nadalje, odlazeći generalni sekretar je koncipirao i set prijedloga specifičnih reformi, pa će kroz izvještaj pod nazivom „Spremni za buduće izazove – snaženje Savjeta Evrope“, pozvati na proaktivniji pristup rješavanju problema u Organizaciji.

II. Značaj učešća

Crna Gora je punopravan član Savjeta Evrope od maja 2007. godine, a svoju je privrženost temeljnim principima ove Organizacije iskazala kako kroz političku ravan, tako i kroz konkretne legislativne reforme koje su zasnovane na standardima SE. Takođe, o značaju članstva govori i broj konvencija i međunarodnih ugovora kojima je Crna Gora pristupila u okviru Savjeta Evrope.

Uz to, Crna Gora je veoma odgovoran član organizacije i u pogledu izvještavanja o temama koje obrađuju razni nadzorni mehanizmi, a među kojima se u toku ove godine posebno izdvajaju izvještaji o stanju prava nacionalnih manjina.

Takođe, Savjet Evrope kroz različite mehanizme pomaže reformske procese od značaja za dalju društvenu transformaciju. Od implementacije standarda, preko snaženja nacionalne legislative novim rješenjima do konkretnih projekata u sudstvu i pravosuđu, javnoj upravi, policijskom radu, u okviru borbe protiv organizovanog kriminala i trgovine ljudima, prevencije pranja novca i finansiranja terorizma itd. Nadalje, tu si i programu u oblasti obrazovanja, medija i ljudskih prava.

Horizontalni mehanizam za Zapadni Balkan i Tursku je već par godina unazad najvidljiviji programski okvir u kojem se – zahvaljujući zajedničkom finansiranju EU i SE – sprovodi niz projekata od značaja za snaženje demokratskih kapaciteta u više država Jugoistočne Evrope. Crna Gora je i u ovom segmentu vodeća država u pogledu procentualnog utroška raspoloživih fondova i efikasnosti implementacije dogovorenih projekata. Saradnja sa Programskom kancelarijom SE u Podgorici predstavlja primjer za ostale države regiona i po ocjenama Sekretarijata Savjeta Evrope služi kao model u koncipiranju aktivnosti drugih misija na terenu.

Ministar vanjskih poslova prof. dr Srđan Darmanović imaće istupanje na glavnoj sesiji, tokom koje će biti ponovljene poruke o značaju snažnog političkog i projektnog partnerstva među članicama SE u godini značajnog jubileja. Biće akcentovano da savremena Evrope i njene demokratske institucije, među kojima Savjet Evrope sa svim pratećim tijelima i organima, moraju pronaći jasne odgovore na rastuće trendove koji ugrožavaju temelje na kojima počiva savremeno društvo, te da koncept supremacije prava i osiguranja elementarnih ljudskih sloboda i prava ne može imati alternativu. Ministar će imati i dvije tematske diskusije o „Aktuelnim izazovima za budućnost Savjeta Evrope“ i

„Borbe protiv nejednakosti i zaštite socijalnih prava u Evropi“. U prvom segmentu u fokusu obraćanja očekuje se stav prema odnosu Ruske Federacije prema obavezama koje proističu iz članstva u Savjetu Evrope, ali i postupanje Sekretarijata u kontekstu odnosa prema predstavnicima Ruske Federacije. U drugom segmentu, fokus će biti interesantan kako sa aspekta neujednačenih stadarda u Evropi, tako i u svjetlu najsvježijih prijedloga koje je predsjednik Francuske Emanuel Makron uputio ka Evropskoj uniji u dobrom dijelu se tiču upravo usaglašavanja socijalnih politika na nivou EU.

Učešće na Ministarskom sastanku Savjeta Evrope biće prilika i za brojne susrete na margini skupa, tokom kojih će biti nastavljeno sa promocijom politika od značaja za promociju politika značajnih za dalji evropski integracioni proces, aktuelna regionalna pitanja, ali i ispitivanje mogućnosti za proširivanje ekonomske, kulturne i druge saradnje sa članicama SE.

III. Sastav delegacije

Delegaciju Crne Gore, na 129. zasijedanju Komiteta ministara Savjeta Evrope u Helsinkiju, Finska, 16-17. maja 2019. godine. će predvoditi ministar vanjskih poslova prof. dr Srđan Darmanović, a članovi delegacije će biti:

- Ivan Ivanišević, generalni direktor za multilateralne poslove u Ministarstvu vanjskih poslova;
- Božidarka Krunić, ambasador, stalni predstavnik Crne Gore pri SE u Strazburu;
- Pavle Karanikić, II sekretar u Stalnoj misiji Crne Gore pri SE u Strazburu,
- Maja Đurđić, I sekretar za odnose sa javnošću, Kabinet ministra.

Troškove puta pokriva Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore.